

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 55/21
Luxembourg, 15. april 2021

Sodba v zadevi C-194/19
H. A./État belge

Prosilec za azil mora imeti možnost sklicevati se na okoliščine, nastale po sprejetju odločbe o predaji, zoper katero vloži pravno sredstvo

Vsaka država članica mora določiti postopkovna pravila v zvezi s pravnimi sredstvi pred sodišči, s katerimi se zagotavlja to učinkovito sodno varstvo

H. A., državljani tretje države, je v Belgiji vložil prošnjo za azil. Ker pa so se španski organi strinjali, da ga bodo sprejeli, je bila njegova prošnja zavrnjena in zoper njega je bila sprejeta odločba o predaji v Španijo. Kmalu zatem je tudi brat H. A. prispel v Belgijo in tam vložil prošnjo za azil. H. A. je nato vložil tožbo zoper odločbo o njegovi predaji, pri čemer je med drugim trdil, da je treba njuni prošnji za azil obravnavati skupaj.

Ta tožba je bila zavrnjena z obrazložitvijo, da je brat H. A. prispel v Belgijo po sprejetju sporne odločbe in da te okoliščine torej ni mogoče upoštevati pri presoji zakonitosti te odločbe. H. A. je pri Conseil d'État (državni svet, Belgija) vložil kasacijsko pritožbo, pri čemer se je skliceval na kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva, kot izhaja iz Uredbe Dublin III¹ in člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). Neodvisno od vprašanja, ali je lahko prihod njegovega brata dejansko vplival na identiteto države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje H. A. za azil,² mora Conseil d'État ugotoviti, ali mora prosilec za azil imeti možnost sklicevati se na okoliščine, nastale po sprejetju odločbe o njegovi predaji. Sklenil je, da bo glede tega Sodišču postavil vprašanje.

Sodišče je v sodbi velikega senata razsodilo, da pravo Unije³ nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki določa, da sodišče, ki odloča o ničnostni tožbi zoper odločbo o predaji, v okviru preučitve te tožbe ne sme upoštevati okoliščin, nastalih po sprejetju te odločbe, ki so odločilne za pravilno uporabo Uredbe Dublin III. Drugače je, če ta zakonodaja določa posebno pravno sredstvo, ki ga je mogoče vložiti po nastanku takih okoliščin, če to pravno sredstvo dopušča *ex nunc* presojo položaja zadevne osebe, katere rezultati pristojne organe zavezujejo.

Presoja Sodišča

Za to ugotovitev Sodišče opozarja, da Uredba Dublin III⁴ določa, da ima oseba, zoper katero je bila sprejeta odločba o predaji, **pravico do učinkovitega pravnega sredstva** zoper to odločbo ter da mora to pravno sredstvo med drugim obsegati preučitev uporabe te uredbe. Opozarja tudi, da je že razsodilo, da mora imeti prosilec za mednarodno zaščito na voljo učinkovito in hitro pravno sredstvo, ki mu omogoča, da se lahko sklicuje na okoliščine, nastale po sprejetju odločbe o predaji, če je njihovo upoštevanje odločilno za pravilno uporabo Uredbe Dublin III.⁵

¹ Člen 27 Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31; v nadaljevanju: Uredba Dublin III).

² Glej opredelitev pojma „družinski člani“, ki je v členu 2(g) Uredbe Dublin III, in člen 10 te uredbe.

³ Člen 27(1) Uredbe Dublin III v povezavi z uvodno izjavo 19 te uredbe in členom 47 Listine.

⁴ Člen 27(1) in uvodna izjava 19 Uredbe Dublin III.

⁵ Glej sodbo z dne 25. oktobra 2017, Shiri [C-201/16](#) (glej tudi [CP št. 111/17](#)), in sodbo z dne 25. januarja 2018, Hasan, [C-360/16](#).

Vendar Sodišče poudarja, da države članice kljub temu niso zavezane organizirati svojega sistema pravnih sredstev tako, da bi bila zahteva po upoštevanju takih okoliščin zagotovljena v okviru obravnavanja pravnega sredstva, ki omogoča izpodbijanje zakonitosti odločbe o predaji. Zakonodajalec Unije je namreč harmoniziral le nekatera postopkovna pravila glede pravice do pravnega sredstva zoper odločbo o predaji, Uredba Dublin III pa ne določa natančneje, ali ta pravica nujno pomeni, da lahko sodišče, ki odloča o njem, opravi *ex nunc* presojo zakonitosti odločbe o predaji. Na podlagi načela procesne avtonomije **mora torej vsaka država članica določiti ta postopkovna pravila**, če ta pravila **niso manj ugodna** od tistih, ki urejajo podobne položaje, za katere velja nacionalno pravo (načelo enakovrednosti), in če ta pravila **v praksi ne onemogočajo ali čezmerno ne otežujejo uveljavljanja pravic, ki jih zagotavlja pravo Unije** (načelo učinkovitosti).

Sodišče v obravnavanem primeru glede načela učinkovitosti natančneje navaja, da ničnostna tožba, vložena zoper odločbo o predaji, v okviru katere sodišče, ki odloča o zadevi, ne sme upoštevati okoliščin, nastalih po sprejetju te odločbe, ki so odločilne za pravilno uporabo Uredbe Dublin III, **ne zagotavlja zadostnega sodnega varstva, ki bi zadevni osebi omogočalo uresničevanje pravic, ki jih ima na podlagi te uredbe in člena 47 Listine**. Vendar Sodišče dodaja, da je mogoče v okviru nacionalnega sodnega sistema kot celote zagotoviti tako varstvo s posebnim pravnim sredstvom, ki je ločeno od pravnega sredstva, katerega namen je zagotoviti nadzor nad zakonitostjo odločbe o predaji, ki omogoča upoštevanje takih okoliščin. Vendar mora to posebno pravno sredstvo zadevni osebi zagotoviti možnost, da doseže, da pristojni organi države članice, ki daje zahtevo, ne morejo opraviti njene predaje, **kadar okoliščina, nastala po odločbi o predaji, preprečuje izvršitev te odločbe**. Zagotoviti mora tudi, da so pristojni organi države članice, ki daje zahtevo – kadar je zaradi pozneje nastale okoliščine za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna ta država članica – zavezani sprejeti potrebne ukrepe za priznanje te odgovornosti in za takojšnji začetek tega obravnavanja. Poleg tega vložitev tega posebnega pravnega sredstva ne sme biti odvisna od odvzema prostosti zadevni osebi ali od tega, da bo odločba o predaji kmalu izvršena.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793